

Obsah:

Co dělá farářstvo v létě?.....	1
Výtah z jednání staršovstva.....	2
Podzimní volby do staršovstva.....	3
Jak žijeme: sestra Barbora Novosadová.....	4
Marek (Keram) Světlík 80.....	8
Evangelický zpěvník – Na cestě.....	13
Je to jako s táborákem.....	19
Kalendář na léto 2024.....	20

Co dělá farářstvo v létě?

V městských sborech se může léto zdát jako „okurková sezóna“ – řada lidí odjíždí na dovolené, chaty, chalupy, tábory, soustředění a jiné pobyty. Nekona se proto většina pravidelných aktivit, které jindy běží v týdnu a farářkám i farářům plní diář. Co s tím vším „volným“ farářským časem?

Na výběr je řada možností, následující výčet je ilustrační, nikoliv úplný...

Dodělat resty. Uklidit si na stole, probrat některé skříně a zásuvky v pracovně či sborových prostorách, projít zápisy ze staršovstev a dotáhnout dlouhodobé úkoly, které se jindy do chvatu dní vměstňávají jen obtížně nebo je nelze kouskovat.

Zajít na víc návštěv. Mnozí odjíždějí z horka letního města, leckdo naopak díky prázdninám má méně příležitostí k setkání a méně návštěv. (Pokud do této skupiny patříte a o návštěvu byste stáli, ozvěte se nám farářkám, případně Báře Komberec Novosadové, koordinátorce skupiny Pomoc).

Plánovat a přemýšlet. Jaké akce se mají ve sboru uskutečnit v příštím školním roce? Kdy budou volby nového staršovstva? Kdy se koná konvent? Jak budou probíhat setkání dětí? Co bychom mohli společně číst při biblických hodinách? Co bychom mohli nabídnout mládeži? Jak oživit spolupráci s Diakonií? Jakou formou k jednotlivým aktivitám lidi oslovíme a pozveme?

Číst. Farářky a faráři musí ve školním roce hodně mluvit a psát – kázání, biblické hodiny, programy pro mladší i starší, tu a tam přijde navíc nějaké pozvání, POSTmládež, seniorátní konference i leccos jiného, jinde, mimo sbor, mimo církev. Aby člověk mohl mluvit, kázat, svědčit, přednášet a psát, potřebuje také vstřebávat, poslouchat, sledovat a číst. I k tomu se dá využít letní čas.

Kromě výše zmíněného v létě farářstvo také často někde pobývá – na sborových i celocírkevních pobytech, táborech, dovolených. Jakkoliv je to čas výjimečný a vzácný, bývá také hodně náročný, protože je během něj farář či farářka s lidmi a mezi lidmi takřka bez přestání. A navíc mívá leccos na starost, v případě táborů nese také odpovědnost za děti i vedoucí z řad mládeže. Po takovém týdnu plném rozhovorů či dětského halasení je víc než kdy jindy potřeba moci v klidu vydechnout, přechíst nahromaděné emaily, zpomalit, pracovat „jen“ běžnou dobu.

V neposlední řadě je léto čas, kdy si i farářky a faráři berou dovolenou. Aby mohli být se svými blízkými, kteří musejí jindy tak často „uhnout“ sborovým povinnostem nebo souběhu více úkolů. Aby mohli být sami. Aby mohli vypnout, obrazně a leckdy i doslova (např. telefon) a chvíli nebyť faráři, chvíli si od naplňujících, ale i náročných služeb odpočinout.

A co budete v létě dělat Vy, milí čtenáři? Pošlete do sboru mail s fotkou nebo pohlednicí s pozdravem z prázdnin, rádi je vyvěsíme na nástěnce.

Přeji nám laskavý letní čas,

Saša Jacobea

Výtah z jednání staršovstva 6. 6. 2024

- domluva farářských dovolených a zástupů během letních prázdnin
SJ: 22. 7. - 11. 8. a MT: 3. 8. - 18. 8.
zástupy na kazatelně 4. 8. M. Ondrová, 11. 8. D. Antalík
zástup pro případ pohřbu 3. 8. - 11. 8. M. Ondrová (tel.: 777966673)
- informace o eventuální konfirmační přípravě od 09/2024 – rodiče byli osloveni, zatím malá odezva, uvažuje se o frekvenci 1× měsíčně (po dětských bohoslužbách) či 1× týdně jako dosud
- diskuse o konání rodinných bohoslužeb od Velikonoc do podzimu

s ohledem na malý počet dětí – bohoslužby i nadále, snaha o větší propagaci + zvážit konání rodinné neděle v 5/2025 (školy v přírodě, květnové svátky,...)

- diskuse o návrhu konat 2 – 3 × ročně „hudební“ bohoslužby s větším zapojením NP – ano, pokud bude souhlas ze strany NP
- diskuse o možnosti pronájmu sbor. prostor Církvi adventistů 7. dne – souhlas s pokračováním dalšího jednání
- příprava předání účetní agendy sboru (manželé Černohorští již nechtějí pokračovat)
- zvýšení příspěvku ŽAP za využití sborových prostor
- schválení založení 2. termínovaného účtu, nové staršovstvo bude zvažovat další způsoby zhodnocení sborových prostředků
- informace k distribuci blahopřání jubilantům sboru – předposlední nebo poslední neděli měsíce se budou přání distribuovat (osobní předání/pošta)

Příští řádná porada staršovstva: 5. 9. 2024 v 19:00 hod., své případné podněty adresujte, prosím, Saše Jacobea či Janu Maškovi (ideálně e-mailem).

Podzimní volby do staršovstva

Na podzim, 10. listopadu, nás čekají volby do staršovstva. Jako obvykle budeme volit polovinu z 12 presbyterů a všechny 4 náhradníky. I když se to zdá ještě daleko, je již nejvyšší čas se zamýšlet nad tím, kdo bude sbor ve staršovstvu zastupovat. Proto si připomeňme, kdo v současnosti ve staršovstvu je a komu jeho mandát končí, aby tak bylo jasné, koho lze a koho nelze do staršovstva navrhnout.

Mandát do roku 2027 mají Pavel Geier, Filip Härtel, Petr Hejl, Daniel Heller, Eva Henychová a Jan Petříček, naproti tomu letos končí Jana Cihlová, Tomáš Černohorský, Wanda Dobrovská, Jan Mašek, Daniel Molnár a Marta Študentová. Čtyři z nich, sestry Dobrovská a Študentová a bratři Černohorský a Mašek nemají v úmyslu znovu kandidovat. Jana

Cihlová a Daniel Molnár se o znovuzvolení ucházet budou. Je tedy potřeba získat alespoň 4 další kandidáty.

Pokud jde o náhradníky, ze čtyř zvolených před třemi roky máme v současnosti už jen dva, Martinu Jílkovou a Tomáše Najbrta, z nich pro další období můžeme počítat jen s br. Najbrtem a další tři bude potřeba dovolit.

Při shromažďování návrhů na kandidáty budeme v letošním roce postupovat jinak než při dřívějších volbách. Namísto zapisování (a škrtnání) jmen na papíře vyvěšeném na nástěnce pište prosím jména navržených na lístky a vkládejte do k tomu určené krabice. Zvažujeme i alternativní možnost podávání návrhů pro ty z Vás, kdo o prázdninách nebudete mít příležitost přijít do sboru – upřesníme ji co nejdříve.

S navrhováním můžete začít už teď, shromažďování návrhů potrvá celé léto až do čtvrtku 5. září. Toho dne bude ukončen sběr jmen nových kandidátů a na schůzi staršovstva se domluvíme, kdo s kým promluví a dotáže se na souhlas navrhovaného s kandidaturou. Odsouhlasení kandidáti pak budou mít čas do 22. září, aby si do uzávěrky říjnového Souterrainu připravili a Evě Henychové poslali několikařádkový medailonek o sobě, abychom si během října mohli udělat obrázek o všech kandidátech.

Jan Mašek

Jak žijeme: sestra Barbora Novosadová

Sestru Báru Novosadovou jsem zaregistrovala někdy začátkem letošního roku. Udělat s ní rozhovor mě napadlo až v neděli 9. června po bohoslužbách, kdy v ohláškách byla představena jako koordinátorka nově vznikající dobrovolnické skupiny našeho sboru „Pomoc“. S mojí nabídkou souhlasila a tak jsme se sešly u nás na zahradě k příjemnému povídání.

Báro, můžete říct, kdy jste do dejvického sboru přišla a jak jste se vůbec k víře a evangelíkům dostala?

V dejvickém sboru jsme i s dcerou Lotynkou oficiálně zakotvily v říjnu loňského roku. Víra pro mě byla přítomná v různých náznacích již od dětství, ale pokřtít jsem se nechala až v dospělosti. V rodině víra nebyla živá a spíše byl postoj rodičů k otázkám náboženství a církve velmi nedůvěřivý a odmítavý. Zřejmě se setkali s něčím, co je negativně ovlivnilo.

První zkušenost s evangelíky jsem měla už v dětství, když jsem jezdila na prázdniny s babičkou a dědou na chalupu v Železném Brodě. Naproti jejich chalupy byl evangelický kostel a protože jsem ráda zpívala, chodila jsem si tam v neděli „zazpívat“ ze zpěvníků. S panem farářem jsme si často povídali a starali se o kaktusy, kterých měl spoustu. Evangelický kostel byl pro mě v té době takovým magickým místem. Lidé se tam potkávali, podávali si ruce a pak zase odcházeli dolů z kopce do města. A nad vchodovými dveřmi byl reliéf beránka se vztyčeným praporem, to jsem nechápala.

Později, během mého dospívání, kdy v rodině nebyl prostor pro rozhovory o víře, jsem začala cítit, že bych se chtěla k těm lidem, co mají beránka nad vchodem, nějak přiblížit. Ale úplně jsem nevěděla JAK. Asi až do mých 16ti let jsem ve svém okolí neznala nikoho, kdo by chodil do kostela a o tom, že existují evangelíci jsem netušila. Začala jsem se pítit sama a začala jsem listovat Biblí po mém dědovi. Zpočátku jsem chodila na večerní mši do malého katolického kostela u nás v Neratovicích, kde kromě mě bylo vždy nanejvýše několik lidí. Mše pro mě byla však trochu odtažitá.

V Neratovicích, kde jsem tehdy žila, vznikl nový sbor Církve Bratrské. Poznala jsem tam několik vstřícných lidí, s mým bývalým manželem jsme se časem více do sboru zapojili a on se nechal pokřtít. Později jsem se dozvěděla, že existuje i Českobratrská církev evangelická a potom, co

jsem navštívila několik bohoslužeb jsem začala mít jasno, kam bych chtěla patřit. A v kostele sv. Klimenta v Praze jsem poprvé uviděla kázat ženu farářku, což pro mě byl velmi silný moment.

Později se nám narodila dcera Lotka, bydleli jsme v Řepích a neměli jsme pevný bod v nějakém sboru, ač jsem byla s klimentskými stále v kontaktu. A když jsme se před třemi lety přestěhovaly do Holešovic, byla jsem se podívat v Dejvicích. Sbor mi byl od první chvíle velmi sympatický. Než jsme se s dcerou rozhodly pro to, že opravdu chceme někde zakotvit a že to bude dejvický sbor, měla jsem pár setkání se Sašou. Cítily jsme se tady dobře. Velkou pomocí na začátku pro mě bylo, že tu bylo hodně lidí, kteří se nového člověka ujmou. Také mi přijde, že je sbor otevřený k různým životním cestám, které mohou člověka potkat. A možnost přijetí a toho být někde sama sebou pro mě byla a je moc důležitá. Necítila jsem se nekomfortně ani proto, že jsem rozvedená. Lotka zatím pokřtěná není, ale teď se na podzimní křest připravuje.

Také mě oslovilo týmové vedení sboru dvěma farářkami i to, jak se myslí na děti během bohoslužeb a že hodně akcí, které je možné dělat společně. A ještě jedna věc je mi v Dejvicích sympatická. Je to suterén, samotný prostor, kde se sbor setkává a kde probíhají bohoslužby. Kostely mám moc ráda, ale někdy mi přijde škoda, že si lidé často vidí jen na záda. Lavice mohou být někdy taková hradba. Být v prostoru, kde se na sebe lidé mohou dívat a který jde také proměnit podle toho, čím je možné naplnit skutky naší víry, mi přijde skvělé. Občas si vzpomenu na evangelický kostel v New Yorku, který se na dopoledne vždy proměnil ve velkou jídelnu pro lidi bez domova a v neděli opět sloužil jako místo pro bohoslužby.

Jak jste se dostala ke skupině POMOC, bývalé křesťanské službě, a jaké jsou Vaše představy?

Oslovily mě obě sestry farářky, Magda Trgalová i Saša Jacobea, zda bych se nechtěla ujmout rozjezdu nově vzniklé skupiny. Odmala mě zajímalo dobrovolnictví a koordinaci akcí, pomoci, sama jsem také několik let dobrovolničila v místě, kde jsem žila nebo v zahraničí. Teď už dva roky

pracuji v Sociálním nadačním fondu pro Prahu.

A přišlo mi fajn, že je zájem o to, aby se našla nějaká forma spolupráce mezi členy sboru, tak, aby se mohlo pomoci co nejvíce lidem, kteří potřebují pomoc. A tak jsem sice moc nevěděla do čeho jdu, ale šla jsem do toho. Hlavní myšlenka je, že by to měla být velká dobrovolnická skupina, která se bude průběžně rozšiřovat a budou v ní všichni členové sboru, kteří by chtěli čas od času podpořit různým způsobem někoho jiného ze sboru. Určitě půjde o návštěvy, doprovody či odvozy na bohoslužby, ale třeba může potřebovat pomoc se stěhováním, s doprovodem dítěte do školy, když je rodič nemocný, s vymalováním kuchyně nebo zkrátka s čímkoli na co sám nestačí. A pak mi přijde také fajn pracovat s tím, že každý ve sboru něco umí skvěle, něco ho baví, něco chce předávat dál a třeba zatím nemá komu. A tady přichází na řadu propojení. Zatím má skupina asi 13 členů a komunikujeme na platformě WhatsApp. Ale vnímám to tak, že má všechno nějaký vývoj a moc mě zajímá, jak fungovala křesťanská služba a jak se na ní dalo navázat. A také je důležité poznat, kdo a co potřebuje. A protože jsem ve sboru zatím krátce, tak se budu ptát členů sboru, kteří už všechny znají, aby se dokázala trochu zorientovat. Těším se na to, co z toho vzejde a vítám jakékoli nápady a podněty.

Jaký obor jste vystudovala a jaká je Vaše dosavadní praxe?

Mám vystudovanou marketingovou komunikaci a PR a také sémiotiku na Fakultě sociálních věd na Karlově univerzitě. Chvíli jsem pracovala v oblasti komunikaci a pak jsem vstoupila do občanského sektoru, kde jsem stále. Nejprve jsem pracovala v Centru pro dobrovolnictví, tam jsem vedla programy firemního dobrovolnictví a portál Dobrovolník.cz, který propojoval lidi, který potřebovali pomoc s lidmi, kteří se chtěli stát dobrovolníky. Potom jsem spolupracovala na několika projektech s organizací Ashoka, která podporuje sociální podnikání a chce ukázat, že i sociální podnikání se může společnosti vyplatit a řešit udržitelné problémy kolem nás. Jde o podporu lidí, kteří rozvíjí sociální podnikání. Potom jsem se dostala více do oblasti filantropie a třetím rokem působím

v Sociálním nadačním fondu hlavního města Prahy jako ředitelka. Mámě několik programů podpory – v oblasti bydlení, péstounské péče, podpory lidí se zdravotním znevýhodněním či pečujících. Poskytujeme dary i bezúročné zápůjčky ve složitých životních situacích.

Hodně lidí nemá na to, aby si sami pomohli. A jsem ráda, že město může pomoci svým obyvatelům napřímo. Pak je tady také církve a sbory, ve kterých se lidé znají, ví o sobě a navzájem si pomáhají. Někteří si myslí, že na to co prožívají, jsou sami a neumí si pomoci. A tam je důležité, aby ta pomocná síť fungovala a dokázali jsme si všimnout, když někdo na něco nestačí a potřebuje podpořit.

Chtěla byste říct něco závěrem?

Spousta lidí si myslí, že nemůže nic změnit. Že na nich nezáleží. Ale věřím tomu, že každý má možnost něco změnit, mít slovo ve společnosti, mít svůj hlas. V tom je důležitá důvěra mezi lidmi. Někteří lidé jsou (a často oprávněně) zklamaní a nevěří, že jim někdo chce pomoci. Často i proto, že jim samotným někdo neuvěřil, prověřoval si je, ponížil je. Ale jde to otočit, když najednou někomu, komu nikdo nevěří, důvěru dáme. Anebo pro něj někdo může vytvořit prostor, aby byl ten zatím tichý hlas slyšet. Za pokus to vždy stojí. A já osobně, vždy když někoho měřím a soudím, snažím si připomínat to, že nás má Pán rád takové, jací jsme a že nás přijímá jako své „holky a kluky“, kterým dává důvěru a svobodu.

Děkuji za rozhovor.

Zapsala: Naděžda Sleziaková

Marek (Keram) Světlík 80

Asi ho všichni ho známe: někdo dlouho, někdo krátce, někdo hodně dobře, jiný spíše jen od vidění. Poprosila jsem několik Dejvických, zda by mohli odpovědět na otázku, co je napadne, když se řekne „Marek Světlík“. A z jejich příspěvků teď skládám mozaiku...

Pavel Prosek, bývalý dejvický kurátor: S Markem Světlíkem jsem se poprvé potkal... už je to hodně dávno. To jsme tehdy byli aktivní

evangeličtí mládežníci. Tuto dobu mi nedávno Marek připomněl vzpomínkou na jedno setkání pražské mládeže v našem sboru v Soběhrdech. Prý jsem tam hrál na varhany. Po letech, po příchodu do dejvického sboru jsme sdíleli spolu všelijaké sborové aktivity. Především spolučlenstvím ve staršovstvu, ale i účastí na různých sborových i mimosborových setkáních. Marek je vzdělaný filolog (němčina, finština). Toto vzdělání uplatňoval nejen jako středoškolský profesor, ale též jako vynikající překladatel z finštiny a tuto výbornou znalost využil i v diplomatické službě na velvyslanectví v Helsinkách. Při rozhovorech je často zarputilým až neústupným diskutérem. Nelze však necítit, že mu vždy šlo o vyjasnění diskutovaného problému, nikoli o jeho osobní zvýraznění. Oplývá dobrou pamětí a jeho upozornění na všelijaké historické události a souvislosti jsou mnohými oceňována. Například upozornil na hrob manžela dr. Milady Horákové na bělečském hřbitově. V posledním čase jsme se často setkávali při pobytu v evangelickém táboře v Bělči. Velmi mne oslovila jeho dědečkovská starost o nemocného vnoučka. Marek je věrný a stálý účastník našich dejvických bohoslužeb. Začasté sedím vedle něho a spolucítím, že nám oběma jde o oslavu Boží lásky k nám, tak, jak to vyjadřuje refrén jedné pěkné písně: „Ať zní do všech stran, že Bůh se v lásce sklání k nám“.

Marta Študentová, sborová sestra: Je to teda dávno, byla jsem ještě na střední škole a mojí úhlavní kamarádkou byla tehdy Vlasta Fránková. Bydlela daleko, v Morkovicích u Kroměříže, tak jsme si čile dopisovaly, opisovaly texty Jana Vodňanského, psaly si o Malém princí, kterého mi Vlasta při setkání předčítala ve francouzštině. Vlasta začala chodit s Honzou Horkým, tak mě jednou pozvala na podzimní prázdniny do Horkých chaloupky do Pusté Rybné. Tam byla také Vlasty starší sestra Irena se svým chlapcem Markem. Pak uplynulo několik let, vzali jsme se s Vráťou, a protože on chodil do Dejvic do mládeže, tak jsme tu zakotvili. No a ejhle - Marek Světlík, Irena, dvě holčičky a další dítě v očekávání. A my čekali Annu. - Marek s Irenou se rozhodli postavit si domek v Kunraticích. My jsme tenkrát opravovali svépomocí svou zříceninu. Marek obětavě každou sobotu nastoupil do Sedlce a pomáhal nám. Že se

prý tak zaučuje. My jsme mu tuto službu nikdy nevrátili. Když ještě Světlíkovi neměli auto, poprosil Marek Vráfu, aby mu něco do Kunratic převezl naší Škodou 1202. Tak se kluci vydali v pátek odpoledne, no a v prostředním pruhu u muzea se zasekla stejšánkovi převodovka. Kdo pamatujete, tak víte, že páteční odpoledne za komunistů býval fakt masakr. No, dnes to je asi každý den, ale už to ani nevnímáme.

Četla jsem se zatajeným dechem Markovy překlady Mika Waltariho. - Marku tak do 120, jako Mojžíš.

MR: Když byl br. Henych zvolen farářem dejvického sboru, byl v Praze zpočátku sám, bez rodiny. Marek byl jeden z prvních, který se snažil navázat s ním kontakt za "mládež", způsobem přiměřeným věku, a pozval br. faráře večer do hospody k volnějšímu hovoru. Br. farář se přemohl (nebyl vůbec hospodský typ) a skutečně s mládežníky šel. Ocenil snahu o sblížení a později na to vzpomínal docela s dojetím. - Marek vystudoval němčinu a obdivuhodně finštinu, byl kratší čas tajemníkem našeho velvyslance v Helsinkách, vytvořil překlad "Finských pohádek". Podnítil i br. faráře Henycha k vydání několika knížek pro děti. Učil na gymnáziu pro slabozraké děti. Zprostředkoval jeden z prvních výjezdů Našich pěvců po r. 1989 na Západ, do německého Rothenburgu ob der Tauber, ba i celého sboru. Zajímal se vždycky o historii sboru, spoluorganizoval oslavy vzniku kazatelské stanice Dejvice a samostatného farního sboru – myslím v r. 2015.

Milena Kratochvílová (Tůmová), svého času jeden z pilířů dejvického sdružení: Co si vybavím, když se řekne Marek Světlík? Aktivní, akční, milý, usměvavý, diskutér.... a taky vzpomínka maminky, kterou nikdy neopomněla připomenout, když někde přišla řeč na Marka. Vzpomínka na živého klučinu z nedělní školy, který trávil minimální čas na židli, ale zato všude po místnosti ho bylo plno a pod pianem nejvíc. – A velká gratulace ke kulatinám. Koneckonců, život začíná v 80ti, ne?

Tomáš Tichý, dříve opora mládeže, dnes opora Našich pěvců: Marek Světlík je jedním z prvních lidí, se kterými jsem se v církvi seznámil. V dejvickém sdružení, kam mě spolužáci z gymplu přivedli někdy na

přelomu let 1969/70, byl nepřehlédnutelnou osobou. Byl o něco starší než většina nás ostatních a udržoval ducha skupiny v době, kdy bratr farář Čapek pobýval v zahraničí. Moc rád jsem do „sdrůža“ chodil. Postupně jsem začal navštěvovat i nedělní shromáždění a v březnu 1971 jsem přistoupil do církve a stal se tak členem dejvického sboru. Marku, máš na tom velkou zásluhu – díky! Přeji Ti ještě mnoho světlých let!

Čestmír Muzikář, živá kronika dejvického sboru: Marka znám už desítky let, ještě z Kujbyševovy ulice. Občas v neděli po kostele jsme chodili pěšky domů. Měli jsme totiž společnou cestu. Šli jsme pěšky a já jsem se většinou před naším domem odpojil a Marek s Irenou a dětmi pokračovali dál. Cestou jsme si povídali a někdy to bylo tak zajímavé vyprávění, že jsem minul náš dům a vyprovodil jsem je zase já. Vzhledem k tomu, že já jsem podstatně mladší a on byl už pan profesor, tak jsem mu vykal, ale časem jsme si začali tykat - a to nám zůstalo dodnes. V zimě, abychom se zahřáli, jsme se cestou domů (z)koulovali (samozeřejmě sněhem). Nejedna sněhová koule mi tenkrát přistála za krkem, což malou Evičku a Martičku upřímně rozesmálo, na rozdíl ode mě! - Když jsme ještě s mládeží chodili na tradiční štědrodenní procházky, tak jsme se šli jednou podívat k Matěji na perníkový betlém a při zpáteční cestě jsme potkali Marka s dětmi, jak se vraceli ze sánkování. Přidali jsme se k nim a nakonec jsme skončili u nich doma, kde jsme se zahřáli horkým čajem a přikusovali vánoční cukroví. A Marek nám tehdy ukazoval stavební plány jejich budoucího domu v Kunraticích.

Jana Zichová (Kynčlová), pilíř dorostu a mládeže, později presbyterka: Když jsme měli v 60. letech po konfirmaci, stali jsme se dorostem. Starší, zhruba nad 18 let, tvořili sdružení. Mezi ně patřil i Marek Světlík. On ale navštěvoval i nás mladší a pomáhal při rozvíjení diskuse nad biblickým poselstvím a podílel se i na druhé části programu, která měla volnější charakter. Často s námi jezdil na sobotní výlety do okolí Prahy a pro naše rodiče byl zřejmě zárukou vedení, či dozoru, dospělého. - Marek jezdil o prázdninách na lesnické brigády do Jeseníků a v zimě na hory. Nikdy nesesádal „v koutě“ a účastnil se rozhovorů i her. Z těchto mimopražských evangelických aktivit ho znalo hodně mládeže. Svědčí

o tom i mnou vylechnutý rozhovor dvou dívek, které určitě z Prahy nebyly, v tramvaji. Cestovaly směrem na Jarov. Když se hlásila zastávka „Chmelnice“, pravila jedna druhé: „Hele, Dejvice, tady bydlí Marek Světlík!“

Jiří (Jíra) Hlavsa, Markův dvojnásobný bratr: Vždy, když se blíží datum výročí Hirošimy, 6. srpna 1945, tak si vzpomenu, že se o rok dříve narodil Marek Světlík. Jednou jsem v Suterénu napsal, že je Marek můj celoživotní kamarád. Jsme si trochu podobní a v mnohém máme opačné názory, ale respektujeme se. Marek je také dvojnásobným bratrem, jednak v dejvickém sboru a v Old-skautu. - V mládí nás ovlivnil zprvu vikář a později farář samostatného sboru Honza Čapek. Na schůzky dorostu a pak i mládeže jsme se po celý týden těšili a nesměli jsme na nich chybět. Komenského síň ve Wuchterlově ulici byla plná, že nestačily židle. S Markem mě spojoval i podobný osud, nedoporučení ke studiu z politických důvodů, vyučení řemeslu, večerní dvouletá střední škola pro pracující a následně i vysoká škola. I na maturitu jsme se učili spolu na hanspaulské stráni. - Ještě za svobodna jsme podnikali společné výlety buď stopem nebo na kánoi. Také jsme zkoušeli spolu trénovat závodně na debl kánoi. I do tanečních a později i na nedělní taneční čaje jsme chodili spolu. V těsném závěsu jsme se i oženili a svědčili jeden druhému na svatbě. Navštěvovali jsme se také často, tenkrát na Hanspaulce u Světlíků, nebo u nás v Dejvicích v Eliášovce. Spojovaly nás také kulturní zážitky, hudba a divadlo, Suchý a Šlitř. - Marek se i díky jazykovým schopnostem vypracoval v učitelském oboru, diplomacii a byl pilným překladatelem finské literatury. Dá se říct, že ve vrcholném období, po revoluci, jsme si začali plnit dětské sny. V roce 2000 jsme objevovali krásy západu Ameriky. Během 5 týdnů jsme ujeli 8000 km půjčeným autem a navštívili 25 národních parků. Spali jsme pod stany na tábořištích a asi 2x v motelu nebo hotelu. V krizových momentech jsme poznali i naši jinakost. To se projevuje i třeba v politických úvahách nebo názorech. Jsem tomu i rád, protože demokracie to umožňuje. - Markovi přeji k jeho 80, aby si užíval života, překonával zdravotní překážky a těšil se vždy na každé nové ráno. Jsme pod Boží ochranou a važme si toho.

Autorem názvu článku a fotografie je J. Hlavsa

láh

Evangelický zpěvník – Na cestě

Ve zpěvníku máme písně, které souvisí s prázdninovým časem, kdy máme možnost odpočívat, cestovat, poznávat nová místa a seznamovat se s novými lidmi. Prázdniny mohou být také časem rozjímání.

671 Ó hory, kopce a doliny

„Rozjímání skutků Božích“ - tak nazval sběratel František Sušil píseň anonymního autora z 19. st. Píseň má „obrozenecký“ nápěv. Najdeme ji také ve sbírce „Naše písně“ z r. 1892. Není u ní uvedena lokalizace, mohla být převzata z nějakého společenského sborníčku (J. Rokyta). S jistotou lze tvrdit, že nejde o píseň lidovou ve smyslu původního projevu lidové slovesnosti, neboť zachovává slohové obraty písní umělých. Všechny její komponenty potvrzují její literární původ. Možná to byl sám sběratel, který ji sepsal, když projížděl třeba „bránou Hostýnských vrchů“. Kdoví?

Viditelný svět a neviditelný Bůh

Úvodní slova písně nám připomínají evangelickou píseň s podobnou tematikou: „Hory, doly, stráně, nebesa i zem“. Kdysi byla velmi oblíbená. Přestože dnes už se takové oblíbenosti netěší, její vůně nevyčpěla, zůstala stále krásná. Duchovní písně, které vyjadřují obdiv ke kráse přírody, přírodu

nezbožňují, ale ukazují na propojenost světa viditelného se světem neviditelným. Úžas, obdiv, radost nad krásami přírody se stává úžasem nad Boží stvořitelskou moudrostí. Podobné akcenty nalézáme v některých žalmech (např. Žalmy 8. či 98.). Dochází ke kombinaci dvou světů: světa reálného s jeho viditelnými věcmi, skutečnými zkušenostmi, a světa fiktivního, kde nalézáme obrazy, představy nebo podobenství. U věřícího člověka se svět reálný transponuje do obrazů světa víry, neboť věříme, že všechno je na sobě závislé, a původem všeho je Bůh, Stvořitel světa viditelného i neviditelného. Všechno se vším souvisí: Bůh - vesmír – příroda – člověk.

Nevšední poetika do všedních dnů

Procházka přírodou regeneruje tělo i duši. Pohled na porosty, vlny věčného větru, jež procesávají lesy, symfonie zpěvného ptactva, symbióza barev, tvarů a vůní, probouzí fantazii vnímavého člověka. Ještě na konci 19. st. „se náš lid díval na přírodu jako na Boží dílo a svým způsobem chápal také krásy svého okolí“ (Jiří Horák). Básník té doby chce vidět přírodu nově, jeho slovník je plný zvukosledů, epitetonů (básnických přívlastků), metafor (přenášení významu na základě vnější podobnosti), apostrof (oslovení neživého), či pleonasmů (užití nadbytečných slov). Básnické příměry plasticky zesilují slovesný výraz. Stavba tehdejších písní je jednoduchá, a závisí na způsobu spojování představ. Smyslový vjem a citové reflexe jsou základním vzorem, podle kterého vznikalo mnoho písní tohoto typu.

Hledání pravdy

Hypoteticky lze konstatovat, že text písně napsal katolický teolog, neboť ROZJÍMÁNÍ je zvláštní forma meditace (lat. *consideratio*), typická pro katolickou zbožnost. Rozjímání, neboli „hledání pravdy“ (Tomáš Akvinský, Bernard z Clairvaux), se nevztahuje pouze k intelektuální aktivitě, neboť zahrnuje jak mysl, tak i srdce, celou bytost člověka. Předstupněm rozjímání může být studium, kdy hledáme pravdu v knihách, či v jiných zdrojích mimo naši mysl. Při rozjímání se pak snažíme zpracovat, co jsme nabrali. Rozjímání je pro ty, kterým nestačí

pouhé objektivní a pojmové vědění „o životě“, o Bohu – nejvyšších skutečnostech. Chtějí navázat důvěrný kontakt s pravdou samotnou, s Bohem (Thomas Merton). Rozjímání vede k poznání, která mohou být vložena do obrazů. Obraz poutníka na cestě není v této písni ojedinělý, nalézáme jej např. u Paula Gerhardta a u mnoha dalších mystiků a básníků. V naší písni se význam slova „cesta“ neomezuje pouze na procházku krásnou přírodou, ale použije se jako vůdčí pojem naší životní pouti, která, jak věříme, pokračuje v nebi. A člověk si může tuto věc uvědomovat nejen na smrtelné posteli, ale i třeba na vandru, kdy prochází krásnou přírodou a raduje se z prázdnin.

670 Mladěněčku mlady

Tuto lašskou píseň ze Staré Bělé si můžete poslechnout na CD „Moje Lašsko“, který nahrála s vysokým muzikantským umem cimbálová muzika Ondřejnica. V bukletu Jan Rokyta st. píše: „Portrét regionu je tu ve výrazných barvách, hloubka obrazu je navýsost poctivá“. Kultivovaný sólový pěvecký přednes paní učitelky Marie Matějové, vyznačující se čistotou a mimořádnou procítěností, zaujme posluchače hned od prvního tónu.

Píseň je silná, vyjadřuje těžký pocit loučení matky, či jiného příbuzného, s mládežníkem, který odchází z domu do světa studovat, či za prací, nebo na vojnu. Text je sepsaný ve formě pomyslného dialogu. Zpívá jej jedna osoba. Jde o projev rozpolceného stavu lidské duše, která se zmítá v protichůdných pocitech. V úvodních slokách je vyjádřena obava z budoucnosti nezkušeného mládence v cizině, v neznámém světě. Strach z toho nejhoršího je řečený naplno: „Gdo tě tam opatří, dyž tě smrt zachvátí?“. Tato otázka vyprovokuje mládence, aby reagoval k věci. Na tesklivý tón matky odpovídá mladistvá nebojácnost a odvaha, pramenící z pevné víry, že v každé životní situaci (i v té nejhorší), bude o nás postaráno. V překvapivé odpovědi je špetka drzosti (vůči smrti). Uvádíme původní text legendy o „Panně Marii opatřitelkyni“, jak jej zpívá Marie Matějová. Ten je oproti zápisu Františka Sušila [S.50-(1859)] mírně pozměněný:

1. || : Mladěněčku mladý, : || : kaj ty povandruješ? : ||
2. || : Z tej země do jinej; : || || : do krajiny cuzej. : ||
3. || : Gdo tě tam opatří, : || || : dyž tě smrt zachvátí ? : ||
4. || : Mam ja tam svu milu, : || || : Panenku Mariu. : ||
5. || : Ona mje opatří, : || || : dyž mje smrt zachvátí. : ||
6. || : Košulu ušije, : || || : do ni mje obleče. : ||
7. || : Do truhly mje vloží, : || || : do hrobu položí. : ||
8. || : Do hrobu položí, : || || : do nebe sprovedí. : ||

Pokud naše píseň vznikla z reálné životní zkušenosti, a je zpívaným „situačním komentářem“, tak je třeba připomenout, že odchod syna či dcery do světa dříve rodina nesla mnohem hůře, než je tomu dnes. Přešlo mnoho týdnů, možná i měsíců, než se objevil první dopis. Dneska je tomu přeci jinak. Díky vyspělé komunikační technice (SMS, skype, atd.) žijeme s pocitem, že jsme vlastně pořád na příjmu. Ale tíhu loučení, všelijaké strachy a obavy, také pocítujeme. Proto platnost výpovědi této klidné, baladické písně stále trvá. Její účinek může působit jako duševní léčivo, jako emoční ventil, který pomůže člověku, aby se z žalu vyzpíval a vyplakal. „Nezpívejte národních písní na ukázkou – v koncertě. Zpívejte při práci, když toho dovoluje; zpívejte, když vám ji tesknice a roztoužení připamatuje. Nechlubte se v písní hlasem ani mělkou citlivostí; jsou daleky národní písně licoměrnosti. Zpívejte je s potřebou, s jakou byly skládány; mímily bol, vášně zvířily.“ (Leoš Janáček)

Člověk, odcházející „do krajiny cuzej“ si je vědom toho, že stojí před důležitou životní křižovatkou, a bude na nějakou dobu odloučený od svých blízkých, ale krok zpátky už nelze udělat. Je odhodlaný jít, spoléhaje se na Boží blízkost a ochranu. Ta je v textu legendy zastoupená Marií, matkou Páně. (Je zřejmé, že evangelická zbožnost, by se s takovým textem nemohla ztotožnit. Proto také vznikla „evangelická“ verze textu, kterou uvádíme s nápěvem a nahrajeme ji do letošního vánočního dárkového CD.) Ta hlavní podstata celé písně ovšem tkví v něčem jiném, než v uctívání mariánského kultu. Lidový zpěvák této písně ví o křehkosti lidského života, a také o jistotě, která nám bývá ve víře

darovaná. Proto se jeho zpěv upíná k něčemu, „co je nad námi, mimo nás a pro nás“ (P. Filipi). Maria by se v tomto kontextu snad dala chápat jako vyslankyně nebes. V této pozici však není jediná. Boží vláda může mít těch vyslanců docela mnoho, a mohou působit v různých rolích. „Anděla máme každý svého“, krásně to vyjádřil Jan Skácel ve svých básních, kterým Jiří Pavlica „dal notu“, čímž jim dodal další znějící dimenzi, aby je přiblížil i těm, co básně nečtou, ale přitom mají vnímavé srdce. Ani zpěv „In Paradisum deducant te angeli“ (přel. Do ráje ať tě dovedou andělé / část Requia) není nic jiného, než ujištění, že Bůh člověka neopouští, a že Bůh se postará o člověka, aby „jej do nebe sprovodil“. Všechna tato zhudebnění mají jednu společnou věc: jsou to obrazy, vyjadřující motivy skryté Boží přítomnosti v tomto světě. Vyjadřují naději, jež nás může držet při jakémkoliv loučení, když odjíždíme či odcházíme do neznáma. Máme vědět, že „vlastně nikdy nejsme sami“ (J. Skácel).

11 Pane, jak důstojné je jméno tvé

V novém zpěvníku jsou všechny žalmové zpěvy v jedné společné velké kapitole, která obsahuje žalmové zpěvy od různých autorů a tradic. Žalm 8 je zde dokonce třikrát zastoupeny: jako ženevský žalm, jako zpívaný refrén s recitačním textem a jako žalmová píseň.

Velebnost Boží a důstojnost člověka

Žalm 8. se svou hymnickou odpovědí na nářek a prosby jednotlivce je jakýmsi středem 1.knize hebrejského žaltáře Davidových žalmů (3- 41). V předchozích žalmech (3-7) jsou vyjádřeny prosby v různých těžkých životních situacích (pronásledování, falešné obvinění, nemoc, blízkost smrti). Následující žalmy (9-14) pak obsahují nářky a prosby sociálně „chudých“ lidí, jež vkládají naději ve Stvořitele světa, jenž vnímá lidskou nouzi a má moc obnovit důstojnost člověka. Žalm 8. začíná a končí refrénem, který chválí vznešenost Hospodina. Ve 3.verši 8.žalmu se hovoří o nemluvnětech a kojencích v protikladu k moci nepřátel. Jde o metaforu pro trpící, posmíváný utlačovaný Boží lid (Erich Zenger). To jsou ti pokorní, kteří obdivují Boží jméno, jeho vznešenost a slávu. To jsou ti, kteří každým novým dnem žasnou nad jeho dílem. Tento žalm tvoří

jeden veliký obraz: země a nebe, lidé, slunce, měsíc a hvězdy, a nad tím vším jedno veliké TY. Druhá část žalmu zdůrazňuje Boží lásku k člověku, slávu a moc, ke které ho Bůh pozvedá. Zní to jako děkovná píseň za to, že Bůh pozvedl člověka vysoko, že si jej vyvolil za svého „přítele a pomocníka“ (5. sloka) při spravování světa. Malý člověk je důkazem Boží velikosti. Člověk je sám o sobě nepatrný, Bůh jej však dělá velkým a zároveň od něho očekává věrnost, oddanost a pokoru.

Zvláštní hmat

Píseň „Pane, jak důstojné je jméno tvé!“, napsaná na hymnus 8. žalmu, pochází od bývalého německého krušnohorského učitele a duryňského kantora Johannese Petzolda (1912-1985), jenž je také autorem známé adventní melodie „Noc ke konci se kloní“. Český překlad Ctirada Nováka je o dvě sloky kratší, než německý originál. Text je vložen do třířádkové sloky a neobsahuje žádné rýmy. Tento „moderní“ způsob poetiky 20. st. má ovšem hluboké kořeny přímo v bibli, neboť nám připomíná dvouřádkový básnický princip hebrejských žalmů, tzv. paralelismus membrorum. J. Petzold přináší v této písni ještě jednu zvláštnost: poslední řádek každé sloky tvoří první řádek následující sloky (abc / cde / efg ...). Tato jedinečná řetězovitá mikrostruktura slok v celkové makrostruktuře žalmu je jakýmsi „zvláštním hmatem“ (C. Reich). V originálu končí 6. sloka slovy 1. verše úvodní sloky, což evokuje pocit nekonečného řetězce našeho úžasu nad stvořením a nad divy, které Stvořitel koná. Tento písňový žalm má úžasný nápěv. Nápěv je vložen do 6/4 taktu, což evokuje pocit šíře a plynulosti. Úvodní fráze je upevněna „subtonální“ velkou spodní sekundou. Izorytmika čtvrtkových not je rozvolněna tečkovanou notou, dodává celkovému průběhu důstojnost a eleganci. Druhá fráze se skládá z téměř stejného tónového materiálu, transponovaného o kvartu níže. V závěru přichází překvapení: melodie se přehoupne o oktávu výš, aby vytvořila zrcadlový pohyb vůči úvodní frázi, po němž pak následuje veliká hemiola tří půlových not, jež vyústí do durového akordu dominanty (V. stupeň). Tato rozkošná hříčka s metrikou posiluje rétoriku textu. Závěr má dokonce vícehlasé rozšíření, „vysoké napětí“ na konec (Christa Reich). Takovýto frygický závěr zní

otevřeně a jakoby vyžaduje začátek další sloky. Taková píseň by mohla mít obrovský počet slok, neboť je postavena na principu nekonečného řetězce. J. Petzold uvádí ke své písni poznámku, aby se žalm zpíval střídavě, ve dvou skupinách, např. ženy / muži, levá strana / pravá strana, pěvecký sbor / shromáždění, atd. Tato antifonální forma zvýrazní nádheru a jedinečnost tohoto písňového žalmu.

uveřejněno s laskavým svolením autora Ladislava Moravetze

Je to jako s táborákem

V tom se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl písma?“

(Lk24,13-35)

Těžko někoho zapálím vírou, nadějí a láskou, když mé srdce nehoří, sotva doutná. Oheň je třeba živit, dodávat mu palivo, starat se o něj, jinak vyhasne.

Pane,

vím, že tak jako tvé slovo rozhořelo srdce emauzských učedníků, touží rozhořet srdce každého člověka. Je toho schopno, avšak s jednou podmínkou – nějak a někudy, třeba očima nebo ušima, se musí dostat dovnitř. Mám-li Bibli zarovnanou v knihovně – jako bych seděla u táboráku a čekala, že dřevo z lesa přiběhne samo a oheň se sám rozhoří. Když se mi v kostele při evangeliu myšlenky zatoulají kdovíkam a pak slovy „chvála tobě, Kriste“ potvrdím, že jsem ho slyšela, vlastně lžu. Jak by mě tohle mohlo rozhořet? Přesně jako bych seděla u táboráku, polena měla sice na dosah ruky připravená, ale nepřikládala. Pane, prosím, živ mě svým slovem a udržuj ve mně oheň své lásky, ať pro tebe hořím naplno!

Marie Svatošová (z knihy Tykadlem víry)

AΩ

Kalendář na léto 2024

Bohoslužby 9:30

odkaz na on-line
vysílání najdete zde:

[dejvice.evangelnet.cz/
line-vysilani](http://dejvice.evangelnet.cz/line-vysilani)

7. 7. VP	S. Jacobea
14. 7.	M. Trgalová
21. 7.	S. Jacobea
28. 7.	M. Trgalová
4. 8. VP	M. Ondrová
11. 8.	D. Antalík
18. 8.	S. Jacobea
25. 8.	M. Trgalová
1. 9. VP	S. Jacobea, rodinná, zahájení ŠR

Přímý odkaz na YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice:
youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQl2tH8Ik-Fw

**Náboženství dětí
(5 - 11)** po prázdninách

Mládež (13+) po prázdninách

Děti + rodiče po prázdninách

X-cátníci po prázdninách

Naši pěvci po prázdninách

Zpívání pátky 12. 7. a 19. 7., 2. 8., 16. 8. a 23. 8. v 9:15-10:15, **Diakonie Stodůlky**

Obcování po prázdninách

Biblická hodina po prázdninách

Klub poznávání po prázdninách

Staršovstvo čtvrtek 5. 9. v 19:00

Ostatní

29. 6. - 6. 7. sborová dovolená (Davos, Švýcarsko)

25. 8. - 31. 8. sborový pobyt dětí (Křížlice)

28. 8. mazání chlebů pro lidi v soc. nouzi (+ odvoz 29. 8.)

22. 7. - 11. 8. dovolená S. Jacobea

3. 8. - 18. 8. dovolená M. Trgalová

3. 8. - 11. 8. zástup **pro případ pohřbu:** M. Ondrová (tel.: 777966673)

**Uzávěrka zářijového čísla Souterrainu
je v neděli 25. 08. 2024. Číslo vyjde 1. 9. 2024.**

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Libeň, henychova@atlas.cz
Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová), tel.: 739 246 347 (Marta Študentová), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz

Bankovní spojení: č. ú. 2400319773/2010, var. symboly: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103